

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w ROPCZYCACH

✉ ul. Mickiewicza 57, 39-100 Ropczyce; e-mail: psse.ropczyce@pis.gov.pl
☎ (17) 22-18-321; Fax (17) 22-18-321 wew.24

**OCENA STANU
BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU
ROPCZYCKO-SĘDZISZOWSKIEGO
za rok 2021**

Ropczyce, marzec 2022 r.

PODSTAWY PRAWNE DZIAŁANIA INSPEKCJI SANITARNEJ

1. USTAWA o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
2. USTAWA o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi
3. USTAWA o bezpieczeństwie żywności i żywienia
4. USTAWA o systemie oświaty
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie
6. Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy
9. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie chorób zawodowych
10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej
11. Kodeks Pracy
12. Kodeks Postępowania Administracyjnego

oraz akty wykonawcze wydane na ich podstawie

Przewodniczący Rady Powiatu
Radni Powiatu Ropczycko - Sędziszowskiego

W celu zapoznania się ze stanem sanitarno - higienicznym naszego powiatu za rok 2021, przekazuję raport:

„Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ropczycko - sędziszowskiego”.

mgr inż. Wacław Tobiasz

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Ropczycach

SPIS TREŚCI

PODSTAWY PRAWNE DZIAŁANIA INSPEKCJI SANITARNEJ	4
SPIS TREŚCI.....	6
WSTĘP.....	7
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	8
EPIDEMIOLOGIA	10
HIGIENA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.....	13
HIGIENA KOMUNALNA.....	16
HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	17
HIGIENA PRACY.....	19
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	21
PODSUMOWANIE.....	22

WSTĘP

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem różnorodnych czynników szkodliwych i uciążliwych dla środowiska.

Działania Inspekcji Sanitarnej polegają na:

1. Sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego nad placówkami:
 - służby zdrowia
 - nauczania i wychowania
 - zakładami pracy
 - obiektami produkcji i obrotu żywnością
 - gabinetami fryzjerskimi, kosmetycznymi, itp.
 - miejscami wykorzystywanymi do kąpieli, pływalniami
 - wodociągami
2. Prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska.
3. Prowadzeniu działalności oświatowo – zdrowotnej.
4. Sprawowaniu nadzoru nad:
 - szczepieniami ochronnymi
 - jakością wody w wodociągach publicznych
5. Prowadzeniu postępowań w sprawach chorób zawodowych

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest także instytucją powołaną do ochrony zdrowia ludności w przypadku zaistnienia zdarzeń nadzwyczajnych (powodzie, epidemie).

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Ropczycach w 2021 r. zaplanowała zadania wynikające z rządowych programów zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.

Dynamicznie rozwijająca się sytuacja epidemiczna związana z wystąpieniem COVID -19, stan epidemii, następnie pandemii spowodowały, że działalność oświatowo -zdrowotna w znacznej części dotyczyła zwalczania chorób zakaźnych poprzez działania profilaktyczne i informacyjne związane z koronawirusem.

Profilaktyka związana z zakażeniem SARS CoV -2 kierowana była w zależności od potrzeb do wszystkich mieszkańców powiatu. Ponadto realizowano zaplanowane zadania statutowe wg wytycznych GIS i były to: Ogólnopolskie programy edukacyjne:

„**Skąd się biorą produkty ekologiczne?**”- program edukacyjny zaplanowany w 3 przedszkolach- zrealizowany w dwóch obejmując swym zasięgiem 305 odbiorców.

„**Czyste powietrze wokół nas**” przedszkolny program edukacji antynikotynowej – uczestniczyło w nim 16 placówek 754 odbiorców.

„**Bieg po zdrowie**” – ogólnopolski program dla uczniów klas IV i ich rodziców.

W tej edycji wzięła udział 1 szkoła . Edukacją objęto 45 uczniów.

„**Trzymaj formę!**” – to kontynuowany od wielu lat program, który ma na celu promocję zdrowego stylu życia przez zwiększenie aktywności fizycznej i prawidłową, zbilansowaną dietę.

W ubiegłorocznej edycji zgłoszenie do realizacji i sprawozdawczość odbywało się za pomocą strony internetowej programu nadzorowane przez powiatowego koordynatora. W programie uczestniczyło 5 placówek (uczniowie starszych klas szkół podstawowych).

W realizację angażuje się wielu nauczycieli i rodziców podejmując zmiany w dotychczasowym stylu życia. W tej edycji wzięło udział 239 odbiorców. Z uwagi na większość zajęć prowadzonych on-line nie mógł być realizowany w rozbudowanej formie jak w poprzednich latach, kiedy uczniowie pracując w grupach podejmowali różnorodne inicjatywy dla środowiska szkolnego i lokalnego.

„**ARS, czyli jak dbać o miłość?**” – profilaktyczny program zapobiegania uzależnieniom od alkoholu, nikotyny i innych substancji psychoaktywnych. Realizowany w 3 placówkach, obejmując swym zasięgiem 136 odbiorców.

Profilaktyczne programy edukacyjne o zasięgu wojewódzkim:

„**Nie pal przy mnie proszę**” - dla uczniów szkoły podstawowej klas I-III
-6 szkół/ 16 oddziałów 494 odbiorców

„**Znajdź właściwe rozwiązanie**” – dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej
4 szkoły/13oddziałów/ 623 odbiorców;

„**Zawsze razem**” –wojewódzki edukacyjny program dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej, którego celem jest profilaktyka chorób zakaźnych w tym AIDS, realizowany w 6 szkołach/ 360 odbiorców.

„**Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową**” – edukacja młodzieży szkolnej” prowadzona w 1 szkole. Edukacją objęto 1088 uczniów.

„**Podstępne WZW**” – program edukacyjny, który ma na celu upowszechnienie wiedzy na temat zapalenia wątroby typu B i C – program realizowany w 4 szkołach ponadpodstawowych/edukacją objęto 528 odbiorców.

„**Znamie! Znam je?**” – upowszechnienie wiedzy o czerniaku skóry poprzez prezentację skutecznych metod profilaktyki przed groźnym nowotworem skóry. Program realizowany w 4 szkołach ponadpodstawowych 473 odbiorców.

„Wybierz życie – pierwszy krok” – program skierowany do młodzieży ponadpodstawowych poświęcony profilaktyce raka szyjki macicy i zakażeń wirusem HPV. Realizowany w 5 szkołach ponadpodstawowych 606 odbiorców.

„Moje dziecko idzie do szkoły” – wojewódzki program, którego celem jest podniesienie wiedzy rodziców i dzieci w wieku przedszkolnym na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci oraz ich przekonanie o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych zarówno w domu jak i w środowisku szkolnym. Programem objęto 320 osób.

Oprócz profilaktyki programowej skierowanej do konkretnych adresatów, realizatorów i partnerów działań prowadzona jest zdrowotnej i potrzeb mieszkańców.

W 2021 roku podjęto następujące działania:

- **Światowy Dzień Zdrowia** – działania podejmowane we współpracy z Zespołem Szkół Zawodowych w Ropczycach poprzez warsztaty przyrodnicze dla uczniów szkół podstawowych z naszego powiatu
- **Światowy Dzień bez Papierosa i „Rzuć palenie razem z nami”** – akcje – które mają na celu zachęcanie do podejmowania działań w tym zmniejszenie ilości palaczy – informacją objęto 3894 osoby.
- **Bezpieczne ferie/wakacje** w akcji uczestniczyło 1350 odbiorców
- **Światowy Dzień AIDS** – profilaktyka zakażeń HIV i zachorowań na AIDS, w tym wojewódzki konkurs plastyczny dla starszych uczniów „Porozmawiajmy o AIDS” - zasięg 1807 odbiorców.

Kampania „Szczepimy się” kierowana do samorządów, placówek oświatowych i wychowawczych, kulturalnych, leczniczych, instytucji i stowarzyszeń, służb, zakładów pracy, hoteli i lokali gastronomicznych, zakładów usługowych i sklepów poprzez zachęcanie do szczepień pracowników i ich bliskich. W okresie letnim organizowano stoiska informacyjne podczas festynów we współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich i jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych. Informacje zachęcające do szczepień kierowane były także do rodziców uczniów, których informowano o możliwościach szczepienia swoich dzieci nawet w punktach organizowanych w razie potrzeby na terenie szkoły.

Przez cały rok monitorowano przestrzeganie zasad wynikających z ustawy antytytoniowej - w roku 2021 przez 11 pracowników w 234 zakładach pracy i obiektach nadzorowanych.

W 2021 roku przeprowadzono działania edukacyjne związane z kampanią ESFA „Wybieraj bezpieczną żywność.” Przeprowadzone zostało szkolenie on -line w którym uczestniczyło 24 odbiorców wg wskazań organizatorów kampanii.

W prowadzonych działaniach edukacyjnych zwracano uwagę na profilaktykę uzależnień, zapobieganie chorobom zakaźnym w tym WZW i AIDS oraz promocję zdrowego stylu życia. W ramach monitorowania programów przeprowadzono 6 wizytacji z oceną realizacji programu. Przeprowadzano również kontrole sanitarne mające na celu przestrzeganie nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Było to 13 kontroli w tym 5 z Higieną Dzieci i Młodzieży 2 wspólnie z Policją. Profilaktyka prowadzona jest dzięki dobrej współpracy z placówkami szkolno-wychowawczymi, instytucjami w powiecie, samorządami i stowarzyszeniami. Komunikaty i apele do mieszkańców zamieszczane są również na stronie internetowej PSSE w Ropczycach. W roku 2021 było to 46 publikacji.

EPIDEMIOLOGIA

Do zadań z zakresu Epidemiologii należy przede wszystkim:

- nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne w celu zapobiegania powstawania chorób zakaźnych
- prowadzenie działań w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń w szczególności poprzez:
 - prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych w ogniskach zachorowań (lub zakażeń) w kierunku ustalenia źródła zakażenia i dróg szerzenia się oraz podejmowanie działań w kierunku likwidacji źródła zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się zachorowań i zakażeń;
 - sprawowanie nadzoru nad realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych zgodnie z publikowanym Komunikatem Głównego Inspektora Sanitarnego.

W 2021 r. w ewidencji wykazanych zostało 139 obiektów. Przeprowadzono 24 kontrole sanitarne w placówkach udzielających świadczeń medycznych oraz 2927 dochodzeń epidemiologicznych. W ramach nadzoru epidemiologicznego pobranych zostało 130 prób. W ramach badań do celów sanitarno-epidemiologicznych przyjęto próby od 618 osób. Wydano 7 decyzji administracyjnych, w tym 2 na umorzenie, 5 na ukaranie. Nałożono 45 mandatów karnych na kwotę 960 złotych.

Placówki udzielające świadczeń zdrowotnych

W 2021 roku zarejestrowano 4 ogniska epidemiczne, w tym 2 wywołane przez Covid-19 (oddział wewnętrzny, oddział neurologiczny), 2 ogniska epidemiczne wywołane przez bakterie *Clostridium difficile* w oddziale chorób wewnętrznych oraz Zakładzie Opiekuńczo-Pielęgnacyjnym.

W Szpitalu Powiatowym im. Św. Pio w Sędziszowie Młp. oraz Zakładzie Opiekuńczo-Pielęgnacyjnym w związku z wystąpieniem ognisk epidemicznych zostały podjęte działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne w celu unieszkodliwienia źródła zakażenia, przecięcia dróg szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych

W związku z powyższym przeprowadzone zostały kontrole sanitarne. W kontrolowanych oddziałach leki podawane są w jednorazowych kieliszkach. Stosowany jest sprzęt jednorazowego użytku, fabrycznie pakowany. W przypadku używania sprzętu wielorazowego użytku w Oddziale Chirurgii Planowej, sprzęt jest myty, a następnie sterylizowany w autoklawach w Centralnej Sterylizatorni, która znajduje się w strukturze szpitala.

Personel szpitala, zakładu opiekuńczo-pielęgnacyjnego ale również kontrolowanych podmiotów leczniczych i praktyk zawodowych wyposażony jest w odpowiednie środki ochrony indywidualnej (fartuchy jednorazowe flizelinowe, kombinezony ochronne, maski FPP2, FPP3, N95, półmaski ochronne, maski chirurgiczne, przyłbice, kombinezony, rękawice, ochraniacze na buty, google).

Lokalizacja sal na oddziałach nie stwarza zagrożenia epidemiologicznego. Meble stanowiące wyposażenie pomieszczeń umożliwiają ich mycie i dezynfekcję z wyjątkiem pomieszczeń administracyjnych i socjalnych. Połączenie ścian z podłogami wykonane w sposób umożliwiający mycie i dezynfekcję. Pomieszczenie higieniczno-sanitarne wyposażone w miskę ustępową, umywalkę, dozownik z mydłem w płynie, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia, pojemnik na zużyte ręczniki. Zapewniona jest możliwość mycia i dezynfekcji rąk personelu w gabinetach lekarskich i gabinecie diagnostyczno-zabiegowym. Stanowiska higieny rąk w gabinetach wyposażone są w umywalkę z ciepłą i zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym do rąk pojemnik

z ręcznikami jednorazowego, pojemnik na zużyte ręczniki. Przechowywanie preparatów stężonych zgodnie z zaleceniami producenta. Wyroby medyczne i sprzęt medyczny sterylne jest przechowywany w prawidłowych warunkach w szafce na wydzielonych półkach, zabezpieczone przed uszkodzeniem, wilgotnością i nasłonecznieniem z zachowanym terminem ważności. Preparaty dezynfekcyjne i środki czystościowe w wystarczającej ilości. Postępowanie ze sprzętem po zakończonym sprząnięciu prawidłowe. Dezynfekcja zgodnie z procedurami. Sprzęt jednorazowego użytku składany jest w workach i pojemnikach specjalnie do tego celu przeznaczonych. Pojemniki i worki wymieniane są nie rzadziej niż 72 h i odnoszone do Magazynu Odpadów Medycznych. Umowa na odpady z firmą usługowo-handlową wyłonioną w drodze procedury przetargowej (do wglądu w Dziale Technicznym). Sposób przechowywania odpadów w miejscu ich wytwarzania jest zgodny z obowiązującymi przepisami. Dostępność i użycie środków ochrony osobistej personelu odpowiednio do zagrożenia. W Szpitalu znajduje się pomieszczenie porządkowe. Sprząnięcie pomieszczeń: wykonują pracownicy podmiotu leczniczego. Sprzęt do sprząniania wydzielony w zależności od stref czystościowych. Podczas przeprowadzonej kontroli zwrócono uwagę na respektowanie przepisów związanych z zakazem palenia w obiekcie. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym obszarze.

Sytuacja epidemiologiczna

Analizę sytuacji epidemiologicznej powiatu ropczycko-sędziszowskiego oparto na sprawozdaniu Mz-56 o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach.

W 2021 zarejestrowano wzrost zachorowań na choroby zakaźne w porównaniu do roku 2020. W związku z wystąpieniem epidemii dostępność do placówek służby zdrowia był znacznie ograniczony, z uwagi na odbywanie izolacji, kwarantanny lekarze poz udzielali teleporad. W związku z tym zgłaszalność chorób zakaźnych (oprócz Covid-19) nie odzwierciedla w pełni występowania ich w naszym powiecie. Poniżej przedstawione jest porównanie jednostek chorobowych zarejestrowanych w 2021 rok do 2020 r. najczęściej występujących w naszym powiecie

- ospa wietrzna, w 2021 roku odnotowano 77 przypadków, w roku poprzednim zarejestrowano 107 przypadków,
- grypa - nie zarejestrowano żadnego potwierdzonego przypadku, w poprzednim roku 6 przypadków, w 2021 roku nastąpił też spadek placówek zgłaszających podejrzenie zachorowania na grypę,
- zapalenie opon mózgowych, w roku sprawozdawczym zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia opon mózgowych, tak samo jak w roku poprzednim. Podobnie jak w roku poprzednim zarejestrowano 1 przypadek zapalenia opon mózgowych inne określone i nieokreślone,
- zatrucia pokarmowe wywołane przez pałeczki Salmonella, w 2021 roku zarejestrowano 21 przypadków, w poprzednim roku 34 przypadków,
- wirusowe zakażenia wywołane przez rotawirusy, w 2021 roku zarejestrowano 24 przypadki, rok wcześniej 4 przypadki,
- wirusowe zakażenia wywołane przez norowirusy, 18 przypadki zarejestrowano w 2021 roku w poprzednim roku 3 przypadki,
- wirusowe zakażenia jelitowe inne określone zarejestrowano 5 przypadków, tak samo jak w poprzednim roku, wirusowe zakażenia jelitowe, inne określone, 1 przypadek, również tak samo jak w poprzednim roku,
- biegunka i zapalenia żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu zarejestrowano 39 przypadków w 2021 roku, 21 przypadków w roku poprzednim,
 - zakażenia jelitowe wywołane przez clostridium difficile, w 2021 roku zarejestrowano 27 przypadków, w poprzednim roku 2 przypadki,
 - choroba wywołana przez streptococcus pyogenes, róża w 2021 roku 6 przypadków, w roku poprzednim 5 przypadki,
 - Borelioza 12 przypadków w 2021, 14 przypadków w roku poprzednim,

- Styczność i narażenie na wściekliczną potrzeba szczepień -15 osób, w poprzednim roku 32,
- Gruźlica zarejestrowano 3 przypadki gruźlicy płuc w roku poprzednim natomiast 1 przypadek,
- Zakażenia COVID-19 - zarejestrowano 2600 przypadków w 2021 roku, natomiast rok wcześniej 1558.

Analiza stanu uodpornienia

Szczepienia ochronne są ważnym elementem w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych. Zaszczepienie wysokiego odsetka danej populacji stwarza korzystną sytuację również dla osób nieszczepionych dzięki powstaniu odporności zbiorowej.

W Polsce, pomimo coraz bardziej popularnych ruchów anty-szczepionkowych oraz obaw rodziców wynikający z możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych, nadal mamy korzystną sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych, przeciwko którym od wielu lat prowadzone są szczepienia ochronne.

Program Szczepień Ochronnych na 2021 rok po raz kolejny uwzględnił finansowanie ze środków publicznych szczepień przeciwko *Streptococcus pneumoniae* całej populacji nowo urodzonych dzieci.

W powiecie ropczycko-sędziszowskim również wskaźniki uodpornienia dzieci są nadal wysokie.

Uodpornienie dzieci i młodzieży do 19 roku życia na choroby, które podlegają bezpłatnemu szczepieniu w ramach Programu Szczepień Ochronnych oscyluje zależnie od rocznika w granicach 88-95 %.

Stan uodpornienia trzech najmłodszych roczników przeciwko: wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, poliomyelitis, odrze, śwince, różyczce, błonicy, tężcowi, krztuścowi i *Haemophilus influenzae* waha się w granicach 86-96%.

W stosunku do lat ubiegłych wskaźniki są kolejny raz niższe. Sytuacja ta została spowodowana między innymi przez epidemię Covid-19 i okresowym wstrzymaniem szczepień ochronnych.

W 2021 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ropczycach wpłynęło 14 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym 11 po szczepieniu przeciwko Covid-19. Charakteryzowały się: najczęściej zaczerwienieniem i obrzękiem wokół miejsca podania szczepionki, podwyższoną temperaturą ciała lub w przypadku dzieci ciągłym płaczem utrzymującym się ok. trzech godzin.

Spadek wskaźników poziomu uodpornienia dzieci i młodzieży nie rzutuje jeszcze na sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych, w zakresic których prowadzone są szczepienia ochronne. Sytuacja jest na razie w powiecie ropczycko-sędziszowskim korzystna. Jednak jeśli obecne tendencje będą się nadal utrzymywać - sytuacja ulegnie negatywnej zmianie.

HIGIENA ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA

Zakres bieżącego nadzoru sanitarnego sprawowanego w zakresie higieny żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczanych do kontaktu z żywnością za rok 2021 obejmował kontrolę przestrzegania przepisów prawa żywnościowego dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego,
- warunków zdrowotnych produkcji materiałów oraz obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- warunków produkcji i konfekcjonowania produktów kosmetycznych.

W roku 2021 w ewidencji znajdowało się 781 obiektów żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych, w tym:

- 182 – zakłady produkcji żywności, w tym m.in.: 10 piekarni, 3 wytwórnie lodów, 135 obiektów produkcji pierwotnej, rolniczego handlu detalicznego i dostaw bezpośrednich, 3 palarnie kawy,
- 430 – obiektów obrotu żywnością, w tym m.in.: 194 sklepów spożywczych, 31 aptek,
- 83 – zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym m.in.: 12 zakładów małej gastronomii, 1 gospodarstwo agroturystyczne,
- 80 – zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym m.in.: 2 stołówki pracownicze, 1 blok żywienia w szpitalu, 7 bloków żywienia w domach opieki społecznej, 5 stołówek w żłobkach, 36 stołówek szkolnych, 22 stołówki w przedszkolach,
- 4 – wytwórnie oraz miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- 1 – obiekt produkcji i konfekcjonowania produktów kosmetycznych.

Monitoring obiektów żywnościowo-żywnościowych.

W 2021 roku:

- przeprowadzono 536 kontroli sanitarnych;
- skontrolowano 354 objętych nadzorem zakładów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, produkcji produktów kosmetycznych;
- do rejestru wpisano 96 nowych obiektów;
- wydano 148 decyzji administracyjnych;
- nałożono 20 mandatów na winnych zaniedbań sanitarnych, na łączną kwotę 2 800 PLN,
- pobrano do badań laboratoryjnych 159 prób.

Ogólna ocena stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów.

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym prawa żywnościowego. Kontrole były prowadzone na podstawie analizy ryzyka zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi.

Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad zakładami żywienia zbiorowego typu otwartego.

Stan sanitarny zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego jest istotnym wskaźnikiem bezpieczeństwa żywności i żywienia. Należą one do obiektów wyróżniających się szeroką i co do zasady nieograniczoną dostępnością dla konsumentów zewnętrznych. W porównaniu

z rokiem 2020 odnotowano niewielki wzrost liczby obiektów ujętych w ewidencji (w 2021 roku 83 obiekty zostały ujęte w ewidencji, w 2020 roku 79 obiektów), zatwierdzonych (w 2021 roku 11 obiektów, w 2020 roku 9 obiektów) i skontrolowanych (w 2021 roku 49 obiektów skontrolowano, w 2020 roku 43 obiekty). Liczba kontroli jest na stałym poziomie: w 2021 roku przeprowadzono 61 kontroli, w 2020 roku 62 kontrole obiektów żywienia zbiorowego otwartego. Zmniejszyła się liczba wydanych decyzji administracyjnych (w 2021 roku wydano 10 decyzji, w 2020 roku 13), zwiększyła się natomiast ilość nałożonych mandatów (w 2021 roku nałożono 7 mandatów na kwotę 550 zł, w 2020 roku 1 mandat na kwotę 500 zł). W 2021 roku pobrano 1 próbę posiłku złożonego bezglutenowego do badania laboratoryjnego w celu określenia poziomu glutenu. Wynik nie budził zastrzeżeń.

W związku z trwającym na obszarze całego kraju stanem epidemii wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, ograniczeniami oraz nakazami w życiu społecznym i gospodarczym, konieczne było włączyć się przez pracowników pionu żywności i żywienia w działania przeciwepidemiczne: kontrole przestrzegania obostrzeń, kwalifikacje do kwarantanny, izolacji itp. Działania te prowadzono równolegle z czynnościami wynikającymi ze sprawowania urzędowej kontroli żywności. Miało to wpływ na ilość wykonanych kontroli w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, tzn. na mniejszą ilość kontroli w porównaniu z latami przed epidemią.

W ciągu roku prowadzono działania kontrolne w zakładach, które wykazują niezgodny z wymaganiami stan sanitarny. Każdorazowo po stwierdzeniu nieprawidłowości nakładano na osobę odpowiedzialną mandat karny. W celu sprawdzenia poprawy stanu sanitarnego wykonywano rekontrole.

W okresie letnim wzmożono nadzór nad zakładami żywienia zbiorowego, obejmując kontrolami szczególnie stoiska oferujące żywność na imprezach plenerowych oraz stoiska przygotowywania żywności na stacjach paliw. W okresie od maja do września podczas kontroli w zakładach żywienia zbiorowego otwartego stwierdzono nieprawidłowości w 4 obiektach. Nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 300zł, wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą poprawę stanu technicznego. Mandaty zostały nałożone w skutek stwierdzenia braku możliwości umycia pojemników z cateringu – zastawiony dostęp do zmywalni, stwierdzenia żywności po dacie minimalnej trwałości/terminie przydatności do spożycia i braku zabezpieczenia żywności przed zanieczyszczeniem. Podczas rekontroli stwierdzono poprawę stanu technicznego oraz poprawę organizacji w obiektach. Kontrole w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego w okresie letnim nie wykazały nieprawidłowości. Skontrolowano 5 obiektów żywienia w systemie zamkniętym zgłoszonych jako letni wypoczynek dla dzieci i młodzieży.

Jakość zdrowotna środków spożywczych.

Jakość zdrowotną środków spożywczych oceniono na podstawie badań laboratoryjnych pobranych prób. Próby pobierano zgodnie z ustalonym planem oraz w związku z podejrzeniem zatrucia pokarmowego. W 2021 roku pobrano w sumie 159 prób. Żadnej z prób zbadanych w 2021 roku nie kwestionowano.

Znakowanie środków spożywczych.

Prawidłowe znakowanie zawierające obowiązkowe informacje na temat żywności, w tym dotyczące substancji lub produktów powodujących alergię lub reakcje nietolerancji służy ochronie zdrowia konsumentów poprzez zapewnienie podstaw do dokonywania świadomych wyborów oraz bezpiecznego stosowania żywności. Dlatego próbki pobierane do badań laboratoryjnych oceniane są m.in. w kierunku zgodności znakowania z obowiązującymi przepisami. Próby poddane badaniom laboratoryjnym, ale nie oceniane pod kątem znakowania przez laboratoria, są oceniane przez pracownika pionu żywności i żywienia. W 2021 roku w PSSE Ropczyce oceniono znakowanie 22 prób. Podczas tej oceny stwierdzono nieścisłości w przekazywaniu informacji dot. 3 produktów: 2 produktów spożywczych i 1 wyrobu

przeznaczonego do kontaktu z żywnością. Stanowi to 1,9% produktów, w których stwierdzono nieścisłości w przekazywaniu informacji. Informacje odnośnie znakowania produktów przekazano do PSSE właściwych ze względu na podmiot odpowiedzialny za produkt.

Nadzór nad obrotem grzybami i przetwórstwem grzybów oraz zatrucia grzybami.

W roku 2021 sprawowany był bieżący nadzór nad obrotem grzybami świeżymi, suszonymi oraz przetworami grzybowymi. Podczas kontroli w obiektach obrotu żywnością oraz w obiektach żywienia zbiorowego zwracano uwagę na takie aspekty jak oznakowanie produktów opakowanych, umożliwiające identyfikację produktu i producenta.

W sprawach dotyczących grzybów podjęto akcję edukacyjną mającą na celu zapobieganie zatruciom grzybami. Podczas wspomnianej akcji udzielano informacji oraz dystrybuowano ulotki dotyczące grzybów oraz ich zbierania. Dodatkowo, w siedzibie PSSE w godzinach urzędowania stacji udzielane były na bieżąco porady w zakresie określania przynależności gatunkowej grzybów.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF.

System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (ang. Rapid Alert System for Food and Feed, w skrócie RASFF) służy do wymiany informacji pomiędzy organami urzędowej kontroli w Europie będącymi członkami tego systemu. Do systemu wprowadzane są informacje o żywności, paszach i materiałach do kontaktu z żywnością, potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia ludzi, zwierząt lub środowiska i działaniach następczych w wyniku zidentyfikowania takich produktów.

W ciągu roku przeprowadzono kontrole interwencyjne w związku z otrzymanymi powiadomieniami systemu RASFF. W 2021 roku rozpatrzono 120 przesłanych zgłoszeń systemu RASFF. W związku z ww. powiadomieniami przeprowadzono 187 kontroli w obiektach wykazanych w listach dystrybucyjnych, w tym 8 kontroli przeprowadzono w celu poszukiwania kosmetyku objętego powiadomieniem. W 2021 roku wiodącymi produktami zgłaszanymi w systemie RASFF były artykuły spożywcze zanieczyszczone tlenkiem etylenu (konserwy rybne, wyroby mięsne, suplementy diety, lody) oraz mięso drobiowe, w którym stwierdzono bakterie Salmonelli.

Badanie żywności w kierunku obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO).

W 2021 r. pobrano do badania laboratoryjnego 2 próbki żywności w kierunku określenia obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz przeprowadzenia oceny znakowania. Do badań pobrano produkty lokalnego producenta: przekąskę - chrupki kukurydziane oraz chrupki chleb kukurydziano-ryżowy. Nie zdyskwalifikowano żadnej z próbek.

Produkty kosmetyczne.

Produkt kosmetyczny to każda substancja lub mieszanina przeznaczona do kontaktu z zewnętrznymi częściami ciała ludzkiego (naskórkiem, owłosieniem, paznokciami, wargami oraz zewnętrznymi narządami płciowymi) lub z zębami oraz błonami śluzowymi jamy ustnej, której wyłącznym lub głównym celem jest utrzymywanie ich w czystości, perfumowanie, zmiana ich wyglądu, ochrona, utrzymywanie w dobrej kondycji lub korygowanie zapachu ciała.

W 2021 roku wpisano do Wykazu zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne prowadzonego przez PPIS w Ropczycach jeden obiekt produkcji i konfekcjonowania produktów kosmetycznych. Przeprowadzono ocenę warunków wytwarzania produktów kosmetycznych, oceniono także dokumentację. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

HIGIENA KOMUNALNA

Higiena komunalna w 2021 r. obejmowała nadzorem sanitarnym 200 obiektów. Harmonogram kontroli HK na rok 2021 został przygotowany na podstawie analizy ryzyka związanego z planowaniem kontroli w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego.

W 2021 r. przeprowadzono 135 kontroli (w tym 40 z pobraniem próbek wody na wodociągach i 1 na basenach). Harmonogram kontroli nie został wykonany z uwagi na dodatkowe prace przy zwalczaniu epidemii, oraz ze względu na pozamykane obiekty w wyniku obostrzeń.

Pobrano 75 próbek wody z nadzoru. Wydano ogółem 156 decyzji, 7 opinii i 17 postanowień. Nie nakładano mandatów karnych.

W minionym roku na naszym terenie nie było kąpielisk ani miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

Pod nadzorem w roku ubiegłym była 1 Pływalnia Kryta w Ropczycach. Przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 z pobraniem próbek wody. Z nadzoru pobrano 9 próbek wody do badań, w 4 z nich przeprowadzono również badania w kierunku Legionella sp. W 3 próbkach wody z natrysków w łazience damskiej, męskiej i dla niepełnosprawnych stwierdzono skażenie średnie wody Legionellą sp. Stwierdzono również przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów zdolnych do wzrostu w 360C w wodzie wprowadzonej do niecki basenowej sportowej i niecki basenowej rekreacyjnej z systemów cyrkulacji. W związku z tym PPIS w Ropczycach wydał decyzję z rygiorem natychmiastowej wykonalności. Pobrane w ramach kontroli wewnętrznej pobrane wody wykazywały dobrą jakość

Pod nadzorem w roku ubiegłym był 1 basen kąpielowy czynny w sezonie letnim. Przeprowadzono 2 kontrole, w tym 1 z pobraniem próbek wody. Pobrano 4 próbki wody, w których wystąpiło niewielkie przekroczenie dopuszczalnych norm w zakresie chloroformu.

W 2021 r. w dalszym ciągu w sezonie letnim wzmożony był nadzór nad piaskownicami ogólnodostępnymi oraz zlokalizowanymi w przedszkolach. Przeprowadzono 7 kontroli (skontrolowano 22 piaskownice). Prowadzane były działania edukacyjne podczas kontroli piaskownic.

Pod naszym nadzorem w 2021 r. było 84 zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej. Pracownicy Higieny Komunalnej przeprowadzili w tych obiektach 41 kontroli. Podczas kontroli sprawdzano wdrożenie i stosowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, szczególną uwagę zwracano na dezynfekcję i sterylizację narzędzi i sprzętu. Stan sanitarno-porządkowy tych obiektów nie budził zastrzeżeń.

W pozostałych nadzorowanych obiektach takich jak: domy pomocy społecznej, ustępy publiczne, obiekty hotelarskie, dworce autobusowe, stadiony i inne, stan sanitarno-porządkowy był dobry.

Podczas kontroli sprawdzano przestrzeganie reżimu sanitarnego w obiektach.

Nowe, oddawane do użytku obiekty użyteczności publicznej spełniają współczesne wymogi sanitarno-techniczne, a standard wyposażenia jest wyższy niż w latach ubiegłych.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Ropczycach sprawowała również nadzór nad jakością wody dostarczanej odbiorcom przez wodociągi publiczne i lokalne. Częstotliwość pobierania próbek wody i ich zakres uzależniony był od wydajności wodociągów. W planie rocznym na 2021 rok było 22 urządzenia wodne: 13 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 9 wodociągów zaopatrujących szkoły, przedszkole i dps.

Z wodociągów sieciowych korzystało 79 % mieszkańców powiatu. Znaczej poprawie uległa jakość wody w wodociągach sieciowych, wydano 7 decyzji na warunkową przydatność. Pozostałe 4 decyzje dotyczyły małych wodociągów szkolnych, w tym 2 na brak przydatności wody do spożycia i 2 na warunkową przydatność.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów był dobry i z roku na rok ulega ciągłej poprawie.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Do zadań z zakresu Higieny Dzieci i Młodzieży należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w ośrodkach wypoczynku.

PSSE w Ropczycach w 2021 r. obejmowała nadzorem 84 placówki nauczania i wychowania oraz wypoczynku i rekreacji. Należały do nich:

78 placówek stałych: 7 żłobków, 16 przedszkoli, 10 zespołów szkół (w których działają szkoły podstawowe, przedszkola, technika, szkoły branżowe, licea), 37 szkół podstawowych, 2 licea ogólnokształcące, 1 ośrodek szkolno – wychowawczy, 5 placówek pracy pozaszkolnej. Poza tym nadzorem objęto 6 placówek sezonowych wypoczynku dzieci i młodzieży.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

Warunki wystarczające do prowadzenia zajęć WF-u (dostęp do sali gimnastycznej wraz z zapleczem sanitarnym) posiadało 32 placówek (w tym: 22 szkół podstawowych oraz 8 zespołów szkół, 2 licea). Dodatkowo 3 placówki korzystały z hali sportowej poza placówką.

Warunki niewystarczające (sala gimnastyczna bez zaplecza sanitarnego) posiadało 17 placówek, (w tym: 16 szkół podstawowych, 1 zespoły szkół). W 2021r. powstały 2 nowe sale gimnastyczne z zapleczem sanitarnym w Szkole Podstawowej w Olchowej i Wiercanach.

Boiska szkolne, place zabaw

Boiska szkolne posiadało 36 placówek, w tym: 28 szkół podstawowych, 7 zespołów szkół, 1 liceum. Ponadto 9 szkół miało możliwość korzystania z kompleksów sportowych „Orlik”, placówki korzystały ze stadionów.

Place zabaw posiadało 48 placówek, w tym: 2 żłobki, 10 przedszkoli, 28 szkół podstawowych i 8 zespołów szkół.

Urządzenia, sprzęt sportowy i meble szkolne z certyfikatami

Szkoły i placówki nabywające nowe wyposażenie muszą zwracać uwagę na posiadane przez nie atesty bądź certyfikaty. Z danych za rok 2021 wynika, iż spośród skontrolowanych placówek 21 z nich posiadało w 100% sprzęt z certyfikatami. Pozostałe placówki posiadały częściowo certyfikowany sprzęt sportowy i urządzenia na placu zabaw.

Natomiast 23 placówki skontrolowane posiadało w 100% meble szkolne z certyfikatami.

Dożywianie w placówkach nauczania i wychowania

W 2021 r. w skontrolowanych placówkach ciepły posiłek zapewniało 21 placówek nauczania i wychowania, w tym: 5 - obiad dwudaniowy (w tym placówki z przedszkolami), 19 wyłącznie posiłek jednodaniowy. Ponadto przedszkola i żłobki zapewniały śniadanie, obiad, podwieczorek. Ciepły posiłek na miejscu przygotowywało 12 placówek, pozostałe korzystały z usług cateringowych.

Wodociągi lokalne i kanalizacja w placówkach oświatowych

6 placówek oświatowych nadal posiada własny wodociąg. Pozostałe obiekty korzystają z wodociągów publicznych. W placówkach, które mają swoje wodociągi pobierane są próby wody do badań laboratoryjnych w celu określenia jakości wody używanej w szkołach. Często zdarza się jednak, że nieodpowiednie wyniki badanych prób nakładają na w/w placówki obowiązek doprowadzenia wody do odpowiedniej jakości, aż do otrzymania pozytywnego wyniku badania.

Kanalizację miejscową (szambo) posiadało 24 placówki oświatowe, 4 placówki posiadały przy obiektach oczyszczalnie ścieków. Pozostałe placówki podłączone były do kanalizacji centralnych.

Ocena warunków utrzymania higieny osobistej przez uczniów

Placówki zapewniały właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, tj. ciepła woda w sanitariatach, papier toaletowy, dozowniki na mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku bądź suszarki. Dodatkowo na czas epidemii COVID-19 placówki wyposażono w środki do dezynfekcji rąk.

Wypoczynek organizowany na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego

Na naszym terenie w 2021 roku zorganizowano 6 placówek wypoczynku, w tym 3 w miejscu zamieszkania. W wypoczynku uczestniczyło 193 dzieci i młodzieży, w tym 116 w formach wyjazdowych oraz 77 w miejscu zamieszkania. Wszystkie placówki zostały skontrolowane, wypoczynek przebiegał bez zakłóceń.

W placówkach oświatowych w 2021 r. przeprowadzano oceny rozkładów zajęć lekcyjnych, kontrolowano sklepiki szkolne, oceniano zabezpieczenie piaskownic przed zanieczyszczeniami. Na bieżąco prowadzona jest współpraca z zespołami obsługi szkół i przedszkoli oraz władzami samorządowymi w celu poprawy warunków w placówkach. Ponadto rozpatrywane i rozwiązywane są skargi wnoszone do Inspekcji Sanitarnej dotyczące placówek oświatowych.

Podsumowanie stanu sanitarno – higienicznego w nadzorowanych placówkach nauczania i wychowania

W 2021 roku przeprowadzono 59 kontroli w placówkach nauczania i wychowania, w tym 8 kontroli związanych z wypoczynkiem. Wydano 3 decyzji administracyjnych, w tym 1 zmieniająca termin wykonania obowiązku i 2 decyzje opinie dla nowych placówek.

W 1 placówce wykonano nałożone przez PPIS obowiązki.

Stan sanitarno – higieniczny w nadzorowanych placówkach ulega ciągłej poprawie. Powstają nowe sale gimnastyczne, boiska szkolne, place zabaw oraz stołówki szkolne, w placówkach dokonywane są większe, bądź mniejsze remonty, co wpływa na stałą poprawę stanu sanitarno-technicznego placówek. Kilka placówek zapewniało uczniom stały dostęp do niegazowanej wody mineralnej.

W 2021 roku prowadzono ścisłą współpracę z komórką epidemiologii w zwalczaniu epidemii COVID-19 (przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, obsługa systemów informatycznych, kontrole obiektów nie tylko oświatowo - wychowawczych pod kątem przestrzegania nakazów w związku ze stanem epidemii).

HIGIENA PRACY

Do zakresu działania Higieny Pracy należy:

- prowadzenie nadzoru w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy
- koordynowanie i prowadzenie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, środkami powierzchniowo czynnymi i detergentami, czynnikami biologicznymi, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, czynnikami i procesami rakotwórczymi
- nadzorowanie i prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie chorób zawodowych
- nadzór nad środkami zastępczymi

Nasze zadania realizowaliśmy poprzez lustrację stanowisk pracy w zakładach, ocenę realizacji wymogów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników szkodliwych dla zdrowia oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki, ocenę podejmowanych przez pracodawców środków zapobiegawczych, ocenę badań okresowych pracowników i prowadzonej profilaktyki zawodowej, promocję zdrowia w środowisku pracy, egzekwowanie poprawy warunków pracy w toku postępowań administracyjnych.

Ponadto, kontrole obejmowały zagadnienia wieloletnie, jak ocenę przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem i zabezpieczeniem azbestu w ramach rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” oraz zagadnienia dwuletnie: nadzór nad warunkami pracy i ocenę narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych (zadanie realizowane w latach 2021-2022).

Czynniki szkodliwe dla zdrowia

W 2021 roku skontrolowano 48 obiektów, w których zatrudnionych jest 3846 pracowników, przeprowadzono 52 kontrole nadzоровe i 6 postępowań w sprawie chorób zawodowych, 1 postępowanie w sprawie środków zastępczych.

Wydano 4 decyzje administracyjne z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym 2 decyzje merytoryczne i 2 decyzje płatnicze.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń czynników chemicznych w środowisku pracy oraz braku aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy.

Czynniki biologiczne

W zakresie czynników biologicznych występujących w środowisku pracy przeprowadzono 16 kontroli w 14 w obiektach nadzorowanych (m.in. Zakłady Pogrzebowe, Szpital Powiatowy, Zakłady Przetwórstwa Mięsnego). Łączna liczba zatrudnionych pracowników 1007 osób zakwalifikowanych do wykazu osób narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne z gr. 2 i 3.

W 2021 r. prowadzono ścisłą współpracę z komórką Epidemiologii podejmując działania mające na celu przeciwdziałanie epidemii choroby zakaźnej Covid-19.

Prekursory narkotyków

Przeprowadzono 11 kontroli tematycznych w zakresie nadzoru nad prekursorami narkotyków kat.2 i 3 w ramach współpracy z Centralnym Biurem Śledczym Komendy Głównej Policji. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Czynniki rakotwórcze i mutagenne

Na terenie naszego powiatu znajduje się 18 zakładów, w których zatrudnieni pracownicy narażeni są na czynniki rakotwórcze tj. pył drewna, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), włókna azbestu, związki chromu VI, krzemionka krystaliczna (frakcja respirabilna). W roku sprawozdawczym przeprowadzono 6 kontroli w 5 zakładach pracy, w których ogółem narażonych jest 173 pracowników. W tym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

Produkty biobójcze

W obszarze produktów biobójczych w 2021 r. przeprowadzono 3 kontrole, które dotyczyły nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych w tym oferowane w sprzedaży internetowej.

Choroby zawodowe

W 2021 r do PPIS w Ropczycach wpłynęło 2 zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych:

- 1 zgłoszenie choroby zawodowej wymienionej w pozycji wykazu 26:borelioza,
- 1 zgłoszenia z pozycji 20 punkt 1 – przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (zespół cieśni w obrębie nadgarstka).

W ramach współpracy uczestniczono w postępowaniu prowadzonym przez innych inspektorów (PPIS w Dąbrowie Górniczej, PPIS w Chrznowie, PPIS w Radomiu i PPIS w Jędrzejowie).

Wydano 3 postanowienia dotyczące niezakończonych spraw w terminach wskazanych w art.35 k.p.a.

Wydano 5 decyzji dotyczących chorób zawodowych w tym: 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej z poz. 26 (Borelioza), 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej z poz. 26 i poz. 21 wykazu chorób zawodowych.

Nadzór nad środkami zastępczymi

W obszarze środków zastępczych w 2021 roku zarejestrowano 1 zgłoszenie podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi. Przeprowadzona 1 kontrola dotyczyła przesłuchania świadka w związku z podejrzeniem zatrucia środkami zastępczymi.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy nadzór sanitarny jest obszarem działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej na rzecz zdrowia publicznego, mający charakter zapobiegawczy - prowadzi działania na poszczególnych etapach planowania oraz procesów inwestycyjnych; od etapu projektowania inwestycji poprzez jego realizację – kończąc na dopuszczeniu do użytkowania.

W roku 2021 Sanitarny Nadzór Zapobiegawczy rozpatrzył łącznie **697 wniosków**, które dotyczyły:

Dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych różnego przeznaczenia

W 2021 roku wpłynęło **47 zawiadomień** o zakończeniu budowy obiektów budowlanych i zamiarze przystąpienia do użytkowania. W obiektach oddawanych do użytkowania sprawdzano warunki higieniczno – sanitarne i zgodność wykonanego obiektu z projektem budowlanym.

Przy oddawaniu obiektów do użytkowania zwracano szczególną uwagę na zagadnienia związane z podstawowymi warunkami higieniczno-sanitarnymi dla pomieszczeń, w których mają być zorganizowane stanowiska pracy (hale produkcyjne, pomieszczenia handlowo- usługowe, pomieszczenia biurowe itp. przeznaczone na pobyt ludzi).

We wszystkich pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi zwracano szczególną uwagę na odpowiednią jakość środowiska wewnętrznego tj. wymianę powietrza, temperaturę, zapewniony dostęp do oświetlenia dziennego; odpowiedniego w stosunku do powierzchni. Zwracano uwagę na zapewnienie bieżącej ciepłej i zimnej wody, odpowiedniego miejsca do przechowywania środków i sprzętu służącego do utrzymania w czystości pomieszczeń. W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych zwracano uwagę na odpowiednią wentylację grawitacyjną lub mechaniczną – w ustępach z oknem i jedną kabiną, a w innych – mechaniczną o działaniu ciągłym lub włączaną automatycznie.

Uzgodnień i opinii

- uzgodnień odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przyjętych już dokumentów, w których zmiany dotyczyły niewielkich modyfikacji – **10 opinii**,

- Uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozach oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i zmian Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin – **12 opinii**,

- uzgodnień miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zmian wprowadzanych w już przyjętych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – **7 opinii**.

- uzgodnień projektów decyzji o warunkach (zabudowy mieszkaniowej, przemysłowej, usługowej, handlowej, inwestycji celu publicznego). W tej sprawie wydano - **571 opinii**.

- określenia obowiązku i zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być stwierdzony.

W ramach w/w postępowań dokonywana była kompleksowa ocena ryzyka wpływu zamierzeń danego przedsięwzięcia na poszczególne komponenty środowiska (wodę, powietrze, grunt). Analiza obejmowała oddziaływanie na powietrze, na stosunki gruntowo-wodne (w tym jakość wód podziemnych zasilających ujęcia służące do zbiorowego lub indywidualnego zaopatrzenia

ludności w wodę) oraz na inne elementy, w szczególności emisję zanieczyszczeń do środowiska (ścieków, odpadów, emisji do powietrza), hałasu; a tym samym na warunki zdrowotne życia ludzi. W przypadku uznania, że planowane przedsięwzięcie jest źródłem znaczących negatywnych oddziaływań zagrażających zdrowiu i życiu ludzi, wyrażano opinię o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w przeciwnych wypadkach wyrażano opinię, iż nie istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Ogółem liczba opinii w w/w sprawie – **36 opinii**. Liczba opinii zobowiązujących do sporządzenia raportu –**1**; dot. inwestycji do zbierania i przetwarzania odpadów.

- uzgodnień realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na ich realizację. W roku 2021 wydano dwie opinie i obie dotyczyły Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Kozodrzy.

- uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Projekty dotyczyły; budowy, przebudowy, rozbudowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych. Na wniosek inwestorów i biur projektowych uzgadniano projekty budowlane pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. W roku 2021 uzgodniono **12 projektów budowlanych** (wszystkie pozytywne).

- Innych wymaganych opinii, potrzebnych w procesie inwestycyjnym w roku 2021 nie wydawano.

PODSUMOWANIE

W 2021 r. ze względu na sytuację epidemiczną wynikającą z wystąpienia epidemii Covid-19 nie wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia inspekcji sanitarnej w powiecie ropczycko-śędziszowskim zostały zrealizowane. Ze względu na zagrożenie epidemiczne wstrzymane zostały kontrole w części obiektów użyteczności publicznej.

Pracownicy skupili się głównie na działaniach przeciwepidemicznych, które dotyczyły:

- monitorowania osób z dodatnim wynikiem badania w kierunku COVID-19 – 2600 osób,
- monitorowania osób objętych kwarantanną – 7325 osoby,
- nadzoru nad rodzinami osób z wynikiem pozytywnym,
- nadzoru nad osobami, które miały kontakt z osobą z wynikiem pozytywnym,
- nadzoru nad innymi osobami, które zostały objęte kwarantanną w związku z zapisami rozporządzenia,
- dokonywania wpisów do systemów informatycznych,
- przeprowadzania kontroli dotyczących przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych - przeprowadzono 756 kontroli tzw. "covidowych" w tym za nieprzestrzeganie reżimu sanitarnego podczas tych kontroli nałożono ogółem 65 mandatów karnych,
- działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej zasad odbywania izolacji i kwarantanny, zasad stosowania reżimu sanitarnego (mycia i dezynfekcji rąk, dystansu społecznego, dezynfekcji pomieszczeń oraz sprzętów, itp).

W 2021 r. przeprowadzono ogółem 4532 kontroli sanitarnych, pobrano 364 próby do badań. W przypadku stwierdzenia niespełnienia wymagań prowadzone było postępowanie administracyjne celem wyeliminowania nieprawidłowości.

Wydano ogółem 358 decyzji administracyjnych oraz 20 postanowień.

W obiektach użyteczności publicznej (w placówkach oświatowo-wychowawczych, zakładach pracy, obiektach służby zdrowia, obiektach żywnościowych), nadzorowanych przez PPIS w Ropczycach, systematycznie następuje poprawa warunków higieniczno-sanitarnych.

W istniejących obiektach dokonywane są na bieżąco remonty, a powstające nowe placówki już na starcie spełniają odpowiednie wymagania.

W obszarze działalności oświatowo-zdrowotnej w roku 2021 wiele działań związanych było z profilaktyką chorób zakaźnych, w tym Covid-19. Profilaktyka zdrowotna prowadzona jest dzięki zaangażowaniu dyrektorów szkół, nauczycieli, kierownictwa w jednostkach samorządowych i wielu osób, które chętnie podejmują się realizacji zadań na rzecz zdrowia naszej społeczności lokalnej.

Na podstawie prowadzonego nadzoru bieżącego nad urządzeniami wodociągowymi i jakością dostarczanej wody stwierdza się, że następuje poprawa jakości wody dostarczanej odbiorcom. Jednak woda z małych wodociągów, gdzie nie ma uzdatniania i bieżącego nadzoru najczęściej jest złej jakości.

Usytuowanie Stacji, praca w terenie i bliski kontakt z placówkami nadzorowanymi daje możliwość pracownikom PSSE Ropczyce szybkiego reagowania i podejmowania odpowiednich decyzji.

Dzięki działaniom inspekcji sanitarnej oraz dobrej współpracy z władzami samorządowymi, inspekcjami i innymi instytucjami stan sanitarny powiatu ropczycko-sędziszowskiego ocenia się jako dobry.

PAŃSTWOWY
POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w ROPCZYCACH

mgr inż. Wacław Tobiasz